एकाइ ४ · यस्तो कहिल्यै नहोस्

कार्यपत्र

पूर्णाङ्क ३३

नाम _____ कक्षा _____ रोल नं. _____ मिति _____ प्राप्ताङ्क _____ / ३३

१ शब्दार्थ [३]

समूह 'क' का शब्दको अर्थ समूह 'ख' बाट पहिचान गरी जोडा मिलाउनुहोस्। समूह 'ख' का दुईओटा अर्थ बढी छन्। प्रत्येक जोडाको ०.५ अङ्क छ।

समूह 'क'		समूह 'ख'
१. खिन्न	☐	**क.** ढोका थुन्ने फलामको अङ्कुसे
२. जटिल	☐	**ख.** उदास, दुःखी
३. मक्ख	☐	**ग.** बेपत्ता, हराएको
४. गायब	☐	**घ.** बिनसित्ति, बिनाकाममा
५. सुर्ता	☐	**ङ.** गाह्रो, अल्झिएको
६. अनाहक	☐	**च.** देशको सिमानामा आवतजावत गर्ने ठाउँ
		छ. पिर, चिन्ता
		ज. अत्यन्त खुसी, फुरुङ्ग

२ टुक्काको प्रयोग [२]

दिइएका टुक्कालाई अर्थ खुल्ने गरी वाक्यमा प्रयोग गर्नुहोस्। प्रत्येकको १ अङ्क छ।

क. सातो उड्नु

ख. गुड्डी हाँक्नु

३ ठिक कि बेठिक? [२]

पाठ्यपुस्तकको पृष्ठ ३९ देखि ४३ सम्म रहेको 'यस्तो कहिल्यै नहोस्' मनोवाद हाउभाउसहित पढ्नुहोस्। त्यसपछि वाक्य ठिक भए ✓ र बेठिक भए ✗ चिह्न लगाउनुहोस्। प्रत्येकको ०.५ अङ्क छ।

i. शुकमानलाई पचास लाख रुपियाँको पुरस्कार परेको सन्देश आएको थियो। ☐

ii. पुरस्कार आउनुको सट्टा शुकमानको खाताबाट पाँच लाख रुपियाँ गायब भयो। ☐

iii. पानमतीलाई फसाउने व्यक्तिले आफूलाई दुबईको लाहुरे बताएको थियो। ☐

iv. मनोवादको अन्त्यमा निर्णय गरिसकेपछि शुकमान भुसुक्क निदाउँछन्। ☐

४ मनोवादको बोध [८]

'यस्तो कहिल्यै नहोस्' मनोवादका आधारमा तलका प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस्।

क. मनोवादको पात्र, स्थान र समय के हो? [१]

ख. शुकमानले पैसा कहाँ गएर कमाएका थिए? [१]

ग. पुरस्कारको सन्देश आउँदा शुकमानका दुई मनबिच कस्तो द्वन्द्व चल्यो? [२]

घ. 'यस्तो कहिल्यै नहोस्' मनोवादका आधारमा शुकमानको चरित्रचित्रण गर्नुहोस्। [४]

५ बोध प्रश्नोत्तर [४]

दिइएको गद्यांश पढी सोधिएका प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस्।

हजुरआमाको फोन

चितवनकी सीता हजुरआमालाई एक दिउँसो अपरिचित नम्बरबाट फोन आयो। फोन गर्नेले आफूलाई अस्पतालको कर्मचारी बतायो र भन्यो, "तपाईंको नाति दुर्घटनामा परेको छ, उपचारका लागि तुरुन्तै पचास हजार रुपियाँ यो खातामा पठाउनुहोस्।" हजुरआमा आत्तिनुभयो, तर उहाँलाई नातिनी रश्मिले सिकाएको कुरा सम्झना भयो, "पैसा माग्ने फोन आए पहिले आफन्तसँगै बुझ्नुहोला।" उहाँले फोन राखेर नातिलाई सिधै फोन गर्नुभयो। नाति त कलेजमा कक्षा लिँदै रहेछ। त्यसपछि उहाँले त्यो नम्बर प्रहरीलाई दिनुभयो। साँझ हजुरआमाले टोलका आमासमूहलाई भेला गरेर भन्नुभयो, "ठगले हाम्रो माया र डरलाई हतियार बनाउँछ। जति आत्तिए पनि हतार नगरौँ।"

Science Playground, कादुन्जे, भक्तपुर
https://science-playground.com/learn/grade-10-nepali/yasto-kahilyai-nahos

क. फोन गर्नेले आफूलाई को बतायो र के माग्यो?

ख. हजुरआमालाई कसको कुन सिकाइ सम्झना भयो?

ग. हजुरआमाले ठगीबाट आफूलाई कसरी जोगाउनुभयो?

घ. 'ठगले हाम्रो माया र डरलाई हतियार बनाउँछ' भन्ने भनाइको आशय के हो?

६ समास [२]

दिइएका समस्त शब्दको विग्रह गरी समासको प्रकार लेख्नुहोस्। प्रत्येकको ०.५ अङ्क छ।

दिनरात, लोककथा, चौबाटो, प्रतिदिन

७ द्वित्व [२]

दिइएका शब्दको द्वित्वको किसिम छुट्याई निर्माण प्रक्रिया देखाउनुहोस्। प्रत्येकको ०.५ अङ्क छ।

घर घर, ठुल्ठुलो, भातसात, वनैवन

८ वाक्य सम्पादन [२]

दीर्घ ऊकारको अशुद्धि सच्याएर वाक्य पुनर्लेखन गर्नुहोस्। प्रत्येक शुद्धिको ०.५ अङ्क छ।

केटाहरु भुगोलको कक्षामा गए; उ पनि पछि आयो र आफु पछाडि बस्यो।

९ संवाद लेखन [४]

दिइएको प्रसङ्गमा दुई पात्रबिच संवाद तयार पार्नुहोस्।

प्रसङ्ग: दिदीको मोबाइलमा 'तपाईंलाई दश लाखको चिट्ठा परेको छ, आफ्नो खाता नम्बर र पिन पठाउनुहोस्' भन्ने सन्देश आएको छ। भाइ खुसी हुन्छ, दिदी शङ्का गर्छिन्। योजना: अभिवादन वा प्रसङ्ग खोल्ने भनाइ — पालैपालो विचार — प्रश्न, शङ्का र सुझाव — के गर्ने भन्ने निर्णय।

१० सोच्नुहोस् [४]

सोचेर तर्कसहित उत्तर लेख्नुहोस्।

शुकमानले साइबर सचेतनाको कक्षा लिएका थिए, तैपनि ठगिए। जानेर पनि मान्छे किन ठगीमा पर्छन्? तर्कसहित लेख्नुहोस्।